

KRISTINESTAD
KRISTIINANKAUPUNKI

Revisionsnämndens utvärderingsberättelse 2024

Revisionsnämnden 7.5.2025

Utvärderingsprocess och informationskällor

Revisionsnämndens uppgift är enligt 121 § i kommunallagen att bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i kommunen.

Revisionsnämndens lagstadgade utvärderingsarbete sker utgående från en fastställd utvärderingsplan för hela mandatperioden. De årliga tyngdpunktsområdena för utvärderingen har definierats i planen. Ett separat arbetsprogram görs årligen upp för utvärderingen av det aktuella budgetåret. Revisionsnämnden utvärderar hur de i budgeten fastställda målen för verksamheten och ekonomin har uppnåtts främst utgående från bokslutet. Därtill utvärderar revisionsnämnden verksamheten genom att ta del av organens protokoll, diskutera med förtroendevalda, tjänsteinnehavare och personal, vid behov besöka ett urval av stadens verksamhetsenheter och genom att ta del av olika utredningar.

Till staden Kristinestads revisionsnämnd hör fem ordinarie medlemmar, som var och en har en personlig ersättare. Fullmäktige har valt en revisionsnämnd för mandatperioden 2021-2024 med följande sammansättning:

Ordinarie medlem

Kaj Kärr, ordförande
Tapani Rentola, vice ordförande
Tommy Englund
Birgitta Björse
Kerstin Roos

Personlig ersättare

Gun Knuts
Peter Kamlin
Veronica Walgren
Christer Rönnlund
Nina Jolkkonen-Porander

Revisionsnämnden har hållit fem protokollförda möten gällande verksamhetsåret 2024, hört ansvariga tjänsteinnehavare och förtroendevalda och bekantat sig med olika ansvarsområden i enlighet med arbetsprogrammet. Stadsfullmäktige har valt BDO Auditor Ab till stadens revisionssammanslutning med OFGR, CGR Andreas Holmgård som ansvarig revisor. Yrkesrevisorerna har på kallelse deltagit i revisionsnämndens möten. Hans Becker har fungerat som nämndens mötessekreterare.

Redovisningsskyldighet

Redovisningsskyldiga enligt § 125 i kommunallagen är ledamöterna i kommunens organ och de ledande tjänsteinnehavarna. Redovisningsskyldiga tjänsteinnehavare kan anses vara föredragande för organet i fråga och tjänsteinnehavare som ansvarar för självständiga uppgiftshelheter inom organets uppgiftsområde åtminstone då de är direkt underställda organet. Kommunallagen kräver inte uttryckligen att de redovisningsskyldiga organen och tjänsteinnehavarna ska fastställas på förhand, men ur de redovisningsskyldigas och de övriga ansvarigas synvinkel är det ändamålsenligt om de vet vilka uttalandet om beviljande av ansvarsfrihet gäller. Av bokslutet framgår vilka de redovisningsskyldiga är.

De redovisningsskyldiga ansvarar för ordnandet av riskhanteringen och den interna kontrollen inom den verksamhet de leder. Intern kontroll innebär bland annat uppföljning av att budgetanslagen räcker till och att målsättningarna nås. Redovisningsskyldigheten innebär att de redovisningsskyldigas verksamhet ska utvärderas av fullmäktige (på beredning av revisionsnämnden), att en anmärkning kan riktas mot dem i revisionsberättelsen och att de kan förvägras ansvarsfrihet både för det som de själva eller deras medarbetare gjort eller lämnat ogjort.

Stadens redovisningsskyldiga organ och tjänsteinnehavare är följande:

Redovisningsskyldiga organ	Redovisningsskyldiga tjänsteinnehavare
Stadsstyrelsen	Stadsdirektören, stadsjuristen
Finskspråkiga utbildningsnämnden	Bildningsdirektören
Svenskspråkiga utbildningsnämnden	Bildningsdirektören
Tekniska nämnden	Tekniska direktören
Välfärdsnämnden	Välfärdsdirektören

Bindningsregister

Enligt kommunallagen § 84 ansvarar revisionsnämnden för kommunens bindningsregister. Redogörelsen för bindningarna ska lämnas till revisionsnämnden som övervakar att skyldigheten iakttas och tillkännager redogörelserna för fullmäktige. Revisionsnämnden kan vid behov uppmana den som är skyldig att lämna en redogörelse att lämna en ny redogörelse eller komplettera sin redogörelse. Under året granskades och godkändes registret. Alla som med stöd av kommunallagen är skyldiga att anmäla sina bindningar har gjort det.

Behandling av utvärderingsberättelsen 2023

Med stöd av kommunallagen § 121 är stadsstyrelsen skyldig att ge fullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som utvärderingsberättelsen föranleder. Revisionsnämndens utvärderingsberättelse för år 2023 behandlades vid det fullmäktigesammanträde som hölls den 24.6.2024. Revisionsnämndens ordförande redogjorde för de centrala punkterna i utvärderingsberättelsen. Fullmäktige beslöt att ge stadsstyrelsen i uppdrag att meddela förvaltningarna om de observationer som revisionsnämnden påpekat i utvärderingsberättelsen.

Revisionsnämnden lyfte upp att tekniska nämnden, finskspråkiga utbildningsnämnden och svenskspråkiga utbildningsnämnden inte hade dokumenterade budgetuppföljningar under 2023. Detta har förbättrats från och med 2024.

Revisionsnämnden efterlyste att reparationsskulden för stadens byggnader behöver dokumenteras så att kommunens organ och i sista hand fullmäktige har tillräckliga underlag för att kanalisera budgetmedlen till rätt ändamål. Tekniska nämnden har svarat att arbetet med att ta fram en fastighetsstrategi har påbörjats.

Stadsstyrelsen har avgett ett skriftligt genmäle till stadsfullmäktige gällande de åtgärder som utvärderingsberättelsen 2023 föranledde. Stadsfullmäktige antecknade genmälet för kännedom den 18.11.2024 varvid utvärderingsberättelsen 2023 konstaterades slutbehandlad. Revisionsnämnden tackar för sakliga genmälen.

Utvärdering av ekonomin och budgetutfallet 2024

Budgeten och ekonomiplanen binder organ och personal och utgör samtidigt verktyg för styrning och tillsyn av dem. Enlig kommunallagen § 110 skall budgeten bestå av en driftsekonomi- och resultaträkningsdel samt en investerings- och finansieringsdel. Budgeten ska iakttas i en kommuns verksamhet och ekonomi.

För att fullmäktige skall kunna styra ekonomin och verksamheten så krävs att budgetens bindande verkan slås fast. Bindningsnivåerna beträffande de olika budgetdelarna regleras i budgetboken på sidan 12. Posterna i driftsekonomidelen är bindande på nettonivå i förhållande till fullmäktige. En nämnd får inte överskrida nettoanslaget eller budgeten som fullmäktige fastställt på resultatområdesnivå utan fullmäktiges godkännande.

De bindande budgetposterna i resultaträkningsdelen är skatteinkomster, statsandelar, finansieringsinkomster och -utgifter, extraordinära poster och bokslutsposter. I finansieringsanalysen är förändringarna i utlåningen och lånestocken bindande i förhållande till fullmäktige.

Egendomsgrupperna i investeringsdelen är bindande på nettonivå i förhållande till fullmäktige. Fullmäktige fastställer kostnadsberäkningarna och beslutar om skillnaden mellan inkomster och utgifter som ett anslag eller en beräknad inkomst i budgeten. Om investeringsprojektet sträcker sig över två eller flera planår, anges den totala kostnadsberäkningen samt hur den fördelas på planåren. En nämnd får inte överskrida det sammanlagda nettoanslaget eller beräknade nettointkomster för egendomsgruppen som fullmäktige fastställt utan fullmäktiges godkännande.

Budgetutfallet 2024

Stadens ekonomi är trots många osäkerhetsfaktorer stabil och bokslutet 2024 förbättrar den ekonomiska grunden och överskottsposterna. Bokslutet visar ett överskott på 1,4 miljoner euro. Kristinestad har per 31.12.2024 ca 10,8 miljoner euro i ackumulerade överskott. Ekonomin är i balans enligt kommunallagens bestämmelser.

Budgeten för år 2024 visade överskott efter budgetändringarna på 0,8 miljoner euro. De externa verksamhetsintäkterna steg till 8,0 miljoner euro. Den största posten var hyresintäkterna som uppgick till 36,9 % av verksamhetsintäkterna. Verksamhetsutgifterna steg till 27,4 miljoner euro. Den största utgiftsposten var personalkostnaderna som uppgick till 59,3 % av alla verksamhetskostnader. Utgifterna för köp av tjänster steg med nästan 0,7 miljoner euro jämfört med år 2023.

Resultaträkning med nyckeltal

	2024	2023
Verksamhetsintäkter	7 978 170,50	8 330 403,22
Försäljningsintäkter	3 157 535,63	2 697 098,58
Avgiftsintäkter	459 217,89	594 564,97
Understöd och bidrag	1 327 797,56	1 683 407,24
Övriga verksamhetsintäkter	3 033 619,42	3 355 332,43
Verksamhetskostnader	-27 362 865,71	-27 053 517,62
Personalkostnader		
Löner och arvoden	-13 321 155,36	-13 156 668,64
Lönebikostnader		
Pensionskostnader	-2 653 188,75	-2 589 269,68
Övriga lönebikostnader	-315 148,51	-507 941,55
Köp av tjänster	-6 625 576,24	-5 962 982,36
Material, förnödenheter och varor	-3 286 339,97	-3 653 207,53
Bidrag	-533 645,63	-561 582,51
Övriga verksamhetskostnader	-627 811,25	-621 865,35
Verksamhetsbidrag	-19 384 695,21	-18 723 114,40
Skatteinkomster	16 862 549,57	15 654 183,98
Statsandelar	8 585 443,00	8 693 077,00
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	0,00	2 190,61
Övriga finansiella intäkter	39 173,29	90 312,33
Räntekostnader	-403 760,42	-285 356,30
Övriga finansiella kostnader	-194 932,12	-92 883,60
Årsbidrag	5 503 778,11	5 338 409,62
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	-3 082 982,39	-3 100 887,62
Nedskrivningar	-1 018 375,23	-406 895,99
Räkenskapsperiodens resultat	1 402 420,49	1 830 626,01

Verksamhetsbidraget för driftsekonomin underskred budgeten med ca 874 t euro. Av serviceområdena överskred serviceområdet för livskraft budgeten med 105 t euro. Överskridningen berodde bland annat på nedskrivningar av utestående fordringar i anslutning till social- och hälsovårdsverksamheten. De övriga serviceområdena höll sig inom de nettoanslag som stadsfullmäktige beviljade.

Skatteinkomsterna utvecklades positivt under år 2024 och ökade med 1,2 miljoner euro jämfört med året innan. Detta berodde främst på ökade fastighetsskatter från kraftverk. Fastighetsskatterna från vindkraftverken utgjorde ca hälften av stadens totala fastighetsskatteintäkter. Statsandelarna var exceptionellt stora tack vare de retroaktiva statsandelarna som staden fick för ordnande av förberedande undervisning under år 2022.

Investeringsutgifterna uppgick till 3,7 miljoner euro och finansieringsandelarna i investeringsutgifterna var 0,4 miljoner euro. Lånestocken steg till 29,3 miljoner euro år 2024. De största investeringarna år 2024 var KRS-Vattens investeringar i distributionsnätet. Investeringsutgifterna för KRS-Vatten uppgick till 0,8 miljoner euro. Den näst största investeringen var saneringen av ventilationen vid Bottenhavets sjukhus som kostade 0,3 miljoner euro, medan gator och vägar grundförbättrades med 0,3 miljoner år 2024.

Sammandraget över ekonomin för mandatperioden 2021–2024 visar att överskottsposterna växt med 2 miljoner euro. Lånestocken har inte märkbart förändrats trots att staden investerat 13,5 miljoner netto under hela mandatperioden. Den relativa skuldsättningsgraden mäter kommunens skuldsättning i förhållande till verksamheten och visar hur stor del av kommunens driftsinkomster som behövs för återbetalning av det främmande kapitalet. Nyckeltalet försämrades kraftigt pga. social- och hälsovårdsreformen.

Vi konstaterar att befolkningsminskningen är det största hotet mot stadens ekonomi. Invånarantalet var per 31.12.2024 6 128 invånare, vilket betyder att befolkningen minskade med 71 personer jämfört med 2023. Den 31.12.2021 var invånarantalet 6 375 så befolkningen har minskat med 247 invånare under nuvarande mandatperiod.

	Sammandrag över ekonomin 2021-2024			
	2021	2022	2023	2024
Skatteinkomster	26,8 milj. €	27,4 milj. €	15,7 milj. €	16,9 milj. €
Statsandelar	21,8 milj. €	23,6 milj. €	8,7 milj. €	8,6 milj. €
Årsbidrag	4,1 milj. €	2,1 milj. €	5,3 milj. €	5,5 milj. €
Årsbidrag / avskrivningar (%)	132,6 %	73,8 %	152,2 %	134,2 %
Över / underskott, ursprunglig budget	5 118	93 238	91 570	61 628
Över / underskott, utfall	1 005 958	-758 698	1 830 626	1 402 120
Ack. överskott 31.12	8,6 milj. €	7,4 milj. €	9,2 milj. €	10,8 milj. €
Investeringsbudget, netto	4,5 milj. €	5,1 milj. €	4,6 milj. €	3,8 milj. €
Investeringar, utfall netto	2,1 milj. €	4,3 milj. €	3,8 milj. €	3,2 milj. €
Lånestock	30,8 milj. €	32,6 milj. €	28,9 milj. €	29,3 milj. €
Lån / invånare	4839 € / inv	5225 € / inv	4 663 € / inv	4 778 € / inv
Soliditet	35,4 %	32,4 %	35,7 %	37,0 %
Relativ skuldsättningsgrad	68,6 %	72,2 %	110,9 %	107,8 %
Invånarantal 31.12	6 375	6 244	6 199	6 128

Utvärdering av organens verksamhet och ekonomi

Serviceområdet för livskraft

Serviceområdets uppgift är att stöda stadsstyrelsen i dess arbete att leda och koordinera kommunens verksamhet och förvaltning, se till att serviceproducerande organ och enheter med stöd av kommunens möjligheter har tillräckligt med resurser för att nå de uppställda målen och kunna tillhandahålla den service kommunens invånare har behov av både effektivt och ekonomiskt, med beaktande av kommunens tvåspråkighet. Till serviceområdet hör resultatområdena centralvalnämnden, revisionsnämnden, stadsfullmäktige, näringslivsfunktionen, stadsstyrelsen, landsbygdsförvaltning och allmän förvaltning.

Näringslivsfunktionen sköts av stadens helägda dotterbolag Business Kristinestad. Business Kristinestads uppdrag är fortsatt att stödja och utveckla näringslivet samt att marknadsföra Kristinestad både som en attraktiv bostadsort och besöksdestination. Stadsfullmäktige hade godkänt 410 000 euro för näringslivsfunktionen 2024. Utfallet blev ca 31 000 euro högre än budgeterat. Överskridningen beror på att stadsstyrelsen godkände medfinansiering (50 % av egenfinansieringsdelen, fördelat på åren 2024–2025) för projektet Circular Bio-Economy i Kristinestad.

Under mandatperioden 2021-2024 grundades och avslutades småföretag enligt tabellen nedan:

	2021	2022	2023	2024
Grundade	33	26	29	34
Avslutade	21	19	20	21
Förändring, netto	12	7	9	13

Nettoförändringen är positiv då det gäller nya företag. Vi anser dock att de målmätare som finns under de bindande målsättningarna för näringslivsfunktionen inte tillräckligt objektivt visar huruvida varje euro som tillförs näringslivsbolaget används på ett effektivt sätt.

Förvaltningsstadgan är vid sidan av budgeten och ekonomiplanen det viktigaste styrdokumentet. En av de bindande målsättningarna gentemot stadsfullmäktige var en uppdatering av förvaltningsstadgan. Den nya bygglagen trädde i kraft den 1 januari 2025 och medförde flera sådana ändringar som kräver att stadens förvaltningsstadga uppdateras. Arbetet har påbörjats men inte färdigställts.

Enligt § 132 i förvaltningsstadgan ska fullmäktigemotionerna utan vidare behandling remitteras till stadsstyrelsen för beredning. Enligt den förteckning som delgetts stadsfullmäktige den 17.3.2025 ingår 14 motioner, som inte är slutligt behandlade. Den äldsta är från år 2022. Revisionsnämnden konstaterar att det finns gamla obehandlade motioner men att stadsstyrelsen arbetat med att färdigställa de obehandlade fullmäktigemotionerna.

Serviceområdet för livskraft överskrider sitt nettoanslag med 151 379 euro. På resultatområdesnivå (bindande nivå gentemot fullmäktige) överskrider stadsstyrelsen (planläggningen) och näringslivsfunktionen sina anslag.

Serviceområdet som helhet

	Budget 2024	Budget- ändring- ar 2024	Budget efter ändringar 2024	Bokslut 2024	Avvikelse	Utfall %
Verksamhetsinkomster	151 500	0	151 500	162 021	10 521	106,9
Verksamhetsutgifter	-2 729 550	-135 000	-2 864 550	-2 980 450	-115 900	104,0
Verksamhetsbidrag (ext.)	-2 578 050	-135 000	-2 713 050	-2 818 429	-105 379	103,9
Interna inkomster				1 262 071	1 262 071	100,0
Interna utgifter	-129 100	0	-129 100	-218 178	-89 078	169,0
Verksamh.bidr (ext.+int.)	-2 707 150	-135 000	-2 842 150	-1 774 536	1 067 614	62,4
Avskrivningar	-18 000	0	-18 000	-36 935	-18 935	205,2
Kalkylerade kostnader	0			-290 647	-290 647	-100,0
Totala kostnader	-2 725 150	-135 000	-2 860 150	-2 102 118	758 032	73,5

Serviceområdet för tekniska tjänster

Tekniska tjänster har som vision att ge förutsättningar för ett attraktivt och hållbart samhälle genom samhällsplanering samt bidrar till att alla boende och verksamma i Kristinestad ska kunna leva ett gott liv.

Serviceområdet som helhet

	Budget 2024	Budget- ändringar 2024	Budget efter ändringar 2024	Bokslut 2024	Avvikelse	Utfall %
Verksamhetsinkomster	3 193 150	0	3 193 150	4 125 747	932 597	129,2
Verksamhetsutgifter	-7 396 650	-308 000	-7 704 650	-7 886 130	-181 480	102,4
Verksamh.bidrag (ext.)	-4 203 500	-308 000	-4 511 500	-3 760 383	751 117	83,4
Interna inkomster	4 447 132	0	4 447 132	6 539 478	2 092 346	147,0
Interna utgifter	-1 312 249	0	-1 312 249	-3 513 604	-2 201 355	267,8
Verksamh.bidr (ext.+int.)	-1 068 617	-308 000	-1 376 617	-734 510	642 107	53,4
Avskrivningar	-2 566 400	0	-2 566 400	-3 585 496	-1 019 096	139,7
Kalkylerade kostnader	0		0	-998 079	-998 079	-100,0
Totala kostnader	-3 635 017	-308 000	-3 943 017	-5 318 085	-1 375 068	134,9

Revisionsnämnden bedömer att målsättningarna för områdets verksamhet har uppnåtts till väsentliga delar. En budgetändring för återställningen av Lålby avstjälpningsplats gjordes hösten 2024 pga att en kostnadsberäkning för efterskötsel av de två stängda avstjälpningsplatserna har tagits fram. Kostnaderna för efterskötsel under 30 års tid bokförs och belastar därmed serviceområdets resultat 2024. En av målmätarna för resultatområdet fastigheter är att fastigheternas tekniska värde bibehålls eller ökar. För att det ska gå att utvärdera huruvida denna målsättning uppnåtts så behöver det tekniska nuvärdet beräknas, dokumenteras och redovisas.

De ekonomiska målsättningarna uppnåddes för serviceområdet totalt sett. Underskridningen på verksamhetsbidraget beror främst på de större markaffärer som gjordes under 2024, däribland fastigheter som såldes. Serviceområdet hade nästan 933 t € mera försäljningsintäkter än budgeterat. Vi påpekar att försäljningsvinster och förluster av stadens tillgångar borde budgeteras och bokföras under ett separat resultatområde under stadsstyrelsen, eftersom stora engångsposter snedvrider driftsbudgeten och inte nödvändigtvis ger en rättvisande bild för räkenskapsperioden i fråga.

Serviceområdet för utbildning

Serviceområdet ansvarar för att undervisningen ordnas i enlighet med gällande lagstiftning samt den nationella och den lokala läroplanen.

Revisionsnämnden höll den 3.12.2024 en skild utvärderingsdiskussion med Carina Storhannus (ordförande för svenskspråkiga utbildningsnämnden), Milla Mattila (ordförande för finskspråkiga utbildningsnämnden), Erica Rämänen (ekonomisekreterare) Sarah Kortell, (sekreterare) samt Annika Heikkilä, (tf. bildningsdirektör).

Året 2024 var utmanande på många sätt men nämnderna och personalen lyckades ändå väl förverkliga fullmäktiges målsättningar. Uppföljningen av ekonomin har klart förbättrats jämfört med tidigare år. Personalkostnaderna steg mer än förväntat till följd av de nationella löneuppgörelserna. Dessutom höjdes personalkostnaderna till följd av sjukledigheter och vikariearrangemang. Detta till trots konstaterar revisionsnämnden att det totala nettoanslaget för hela serviceområdet förverkligades nästan helt i linje med fullmäktiges godkända anslag. Det finns avvikelser på resultatområdesnivå (gemensamma kostnader, nettoöverskridning 148 t €), men inga av väsentlig betydelse.

Serviceområdet som helhet

	Budget 2024	Budget- ändring- ar 2024	Budget efter ändringar 2024	Bokslut 2024	Avvikelse	Utfall %
Verksamhetsinkomster	1 148 900	15 000	1 163 900	1 366 896	202 996	117,4
Verksamhetsutgifter	-12 757 340	-55 000	-12 812 340	-12 979 131	-166 791	101,3
Verksamh.bidrag (ext.)	-11 608 440	-40 000	-11 648 440	-11 612 235	36 205	99,7
Interna inkomster	6 000	0	6 000	2 478 124	2 472 124	100,0
Interna utgifter	-2 101 270	0	-2 101 270	-5 482 500	-3 381 230	260,9
Verksamh.bidr (ext.+int.)	-13 703 710	-40 000	-13 743 710	-14 616 611	-872 901	106,4
Avskrivningar	-110 500	0	-110 500	-105 283	5 217	95,3
Kalkylerade kostnader	0		0	-260 788	-260 788	-100,0
Totala kostnader	-13 814 210	-40 000	-13 854 210	-14 982 682	-1 128 472	108,1

Elevantalet i skolorna varierade från år till år under mandatperioden 2021-2024. Hösten 2022 inleddes terminen i Kristinestad med 140 ukrainska elever i skolorna vilket syns i jämförelsen. Huvudsakligen har flyktingarna valt att integreras på finska vilket orsakar en del utmaningar med integrationen. Förberedande undervisning har år 2024 getts i Kantakaupungin skola och i Kristiinanseudun skola. Målet är att eleverna ska lära sig finska i den mån att de kan övergå till den grundläggande utbildningen.

Statsandelarna som undervisnings- och kulturministeriet beviljade den förberedande undervisningen överskred budgeten 2024. Detta beror på att statsandelarna betalas retroaktivt.

Abv verksamhetsberättelsen framgår att bristen på psykolog- och kuratorstjänster fortsättningsvis har varit problematisk, eftersom välfärdsområdet har haft fortsatta problem med rekryteringen.

Elevantal i skolorna 2021-2024				
	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Elever sammanlagt	733	783	758	746
Förskolor	55	55	59	53
Härkmeri förskola	4	5	1	6
Kristinestads förskola	16	11	16	11
Lappfjärds förskola	13	15	18	9
Kantakaupungin esikoulu	12	19	19	18
Valmistava esikoulu	10	5	5	9
Lågstadieskolor	372	415	374	365
Härkmeri skola	24	23	32	28
Kristinestads skola	108	101	102	96
Lappfjärds skola	92	87	81	86
Kantakaupungin koulu	148	204	159	155
Högstadieskolor	215	240	246	252
Kristinestads högstadieskola	78	102	114	119
Kristiinanseudun koulu	137	138	132	133
Gymnasier	91	73	79	76
Kristinestads gymnasium	33	23	28	27
Kristiinankaupungin lukio	58	50	51	49

Revisionsnämnden bedömer att målsättningarna för utbildningen och småbarnspedagogiken har uppnåtts till väsentliga delar. Bildningsnämnderna har utvecklat budgetuppföljningen under 2024. Uppföljningen görs på kostnadsställenivå och rapporteringen är mycket mera tydlig och mera lättläst jämfört med de gamla mallarna. Resultaten av arbetet syns också i nämndernas budgetutfall 2024.

Serviceområdet för välfärd

Serviceområdet för välfärd arbetar med hälsofrämjande verksamhet och omfattar tjänster för medborgarinstitutet, Lappfjärds folkhögskola, idrottsverksamhet, kultur- och museiverksamhet, biblioteksverksamhet, ungdomsarbete och uppsökande ungdomsverksamhet, integration och sysselsättningsreformen.

Som helhet har serviceområdet för välfärd hållit sig till budgetramarna som givits. Verksamhetsbidraget för 2024 är 1,63 milj. euro med en utfallsprocent på 89,5 procent. En del av resultatområden har överskridit sina budgetramar, men inkomsterna från de integrationsfrämjande kalkylerade ersättningarna från staten var högre än beräknade. Målsättningarna för verksamheten för samtliga resultatområden har uppfyllts till väsentliga delar.

Serviceområdet som helhet

	Budget 2024	Budget- ändringar 2024	Budget efter ändringar 2024	Bokslut 2024	Avvikelse	Utfall %
Verksamhetsinkomster	885 000	0	885 000	1 294 944	409 944	146,3
Verksamhetsutgifter	-2 709 682	0	-2 709 682	-2 927 321	-217 639	108,0
Verksamhetsbidrag (ext.)	-1 824 682	0	-1 824 682	-1 632 377	192 305	89,5
Interna inkomster	0	0	0	309 570	309 570	100,0
Interna utgifter	-910 513	0	-910 513	-1 374 961	-464 448	151,0
Verksamhetsbidrag (ext.+int.)	-2 735 195	0	-2 735 195	-2 697 768	37 427	98,6
Avskrivningar	-5 100	0	-5 100	-5 028	72	98,6
Kalkylerade kostnader	0	0	0	-89 935	-89 935	-100,0
Totala kostnader	-2 740 295	0	-2 740 295	-2 792 731	-52 436	101,9

Revisionsnämnden höll den 5.2.2025 en skild utvärderingsdiskussion med tf. välfärdsdirektören Annika Heikkilä, som presenterade välfärdsberättelsen för åren 2021–2023. Kommunerna har en lagstadgad skyldighet att främja kommuninvånarnas hälsa och välfärd. Nuförtiden anses också teman kring trygghet, i synnerhet trygghet i vardagen, vara en naturlig del av den helhet som hälsa, välfärd och trygghet utgör. Kommunens uppgift att främja välfärd och hälsa är omfattande och tvärsektoriell. Välfärdsfrämjande åtgärder vidtas inom samtliga verksamhetsområden i kommunen. Varje år ska utvecklingen av främjande av välfärd och hälsa rapporteras till fullmäktige, och en gång per mandatperiod godkänner fullmäktige en omfattande välfärdsberättelse och en välfärdsplan. Fullmäktige ges också årligen en rapport om utvecklingen av främjandet av kommuninvånarnas välfärd och hälsa.

Alla serviceområden i Kristinestad bidrar till hälsofrämjande verksamhet för stadens invånare. Serviceområdet för välfärd i Kristinestad har arbetat med hälsofrämjande tjänster bla inom medborgarinstitutet, Lafo, idrotts- och motionsverksamhet, kultur- och museiverksamhet, biblioteksverksamhet, ungdomsarbete och sysselsättning. Sektoröverskridande samarbetsgrupper med välfärdsområdet har implementerats.

I början av 2023 infördes en tilläggsdel till statsandelen för främjande av hälsa och välfärd, en s.k. HYTE-koefficient (HYTE, eller hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, är den finska förkortningen av främjandet av hälsa och välfärd). Tilläggsdelens storlek bestäms utifrån två slags indikatorer: processindikatorer, vilka beskriver verksamheten och mäter nuläget, och resultatindikatorer, vilka mäter förändringarna i befolkningens hälsa och välfärd. HYTE-koefficienter och TEAvisari är verktyg som kommunen infört och använder sig av för att planera och utvärdera det hälsofrämjande arbetet. Områden som mäts är kultur, hälsovård, motion, utbildning och grundskola och kommunledning. Kristinestad har förbättringspotential inom alla områden, även om samtliga delar ligger nära goda resultat.

Förverkligandegraden på tilläggsdelen för år 2024 var 61 vilket gav 110 443 euro i statsandel.

Krs vatten balansenhet

Balansenheten KRS Vatten har inlett sin verksamhet 1.1.2002. Tekniska nämnden ansvarar för den strategiska verksamheten och direktören och vattenförsörjningschefen för den operativa verksamheten. Personalen består av fem heltidsanställda och två deltidsanställda.

Vattentjänstverket uppvisade i det särredovisade bokslutet ett överskott på 42 000 euro. Då investeringarna och anslutningsavgifterna samt förändringar i fordringar och skulder beaktas blev vattentjänstverkets inverkan på stadens likvida medel negativ med 389 000 euro.

Vattenverket skall vara självbärande och avgifterna måste räcka till för att täcka kostnaderna. Tekniska nämnden har vidtagit åtgärder för att balansera vattenverkets ekonomi, bl.a. har taxorna justerats. KRS-Vatten införde lagerbokföring under räkenskapsåret. Överskottet från tidigare räkenskapsår har rättats med värdet av lagret för material som köpts under tidigare år.

Nyckeltalen för läckage-% och läckaget för dag- och dräneringsvatten i tabellen nedan är höga vilket vittnar om att det finns en betydande reparationsskuld på ledningsnätet som fullmäktige behöver känna till.

Nyckeltal

	2022	2023	2024
anslutningar vatten, st	1 582	1 586	1 603
pumpad vattenmängd, m ³	423 371	420 975	444 502
förbrukad vattenmängd, m ³	302 802	324 700	316 446
läckage, %	28	22	29
anslutningar avlopp, st	1 392	1 394	1 409
avlopps-, dag- och dräneringsvattenmängd, m ³	383 774	392 192	435 826
fakturerad avloppsvattenmängd, m ³	239 662	248 382	252 324
dag- och dräneringsvatten, %	37	36	42
torkat slam, ton	704	890	649

Stadsstyrelsen fick år 2022 i uppgift att köpa Ab HSH Vattens hela aktiestock, varefter bolaget skulle ha fusionerats med balansenheten KRS-Vatten. Staden Kristinestad äger per 31.12.2024 85,07 % av bolaget, stadsstyrelsen beslöt den 10.10.2022 (§ 135) att lösa in aktierna för de delägare som hade gett sitt samtycke till försäljning. Ab HSH Vatten är i för tillfället under likvidation och värderingen av tillgångarna har behandlats i stadsstyrelsen i mars 2025. Värdet på vattenledningsnätet har beräknats till ca 420 000 euro.

Utvärdering av koncernens verksamhet och ekonomi

I kommunkoncernen ingår kommunens dottersamfund och kommunens andelar av samkommunerna. Koncernresultaträkningen visar ett överskott på 1,21 milj. euro. Fastighets Ab Kristinestads Bostäders koncernbokslut visar en förlust på 213 000 euro medan Business Kristinestad visar ett överskott på 80 000 euro.

Hela kommunkoncernens lånestock uppgick till 38,2 miljoner euro eller 6 157 euro per invånare. Den relativa skuldsättningsgraden, som beskriver kommunkoncernens förmåga att betala tillbaka lånen, uppgår till 121,4 %, vilket är över det rekommenderade gränssnittet på 50 %.

Målsättningarna som stadssfullmäktige slagit fast för dotterbolagen förverkligades till väsentliga delar enligt plan. Under 2024 beslöt stadsstyrelsen godkänna medfinansiering med högst 50 000 euro eller 50% av egenfinansieringsdelen, fördelat på åren 2024–2025 för projektet Circular Bio-Economy i Kristinestad. Projektet administreras via Business Kristinestad.

VD Tom Heinonen informerade revisionsnämnden om Fastighets Ab Kristinestads Bostäders verksamhet och ekonomi. Efterfrågan av bostäder fortsätter under kommande år. Utmaningen att hitta arbetskraft till näringslivet och kommunen är tätt ihop kopplat med möjligheten att hitta ett boende. Planerade större etableringar i regionen kommer göra bostadssituationen mera utmanande.

Sammanfattning av år 2024 samt förslag till åtgärder

Året var på många sätt framgångsrikt för Kristinestad. Gymnasierna fick en ny linje vilket lockar nya sökande till stadens läroanläggningar. Budgetuppföljningen och målstyrningsprocessen har klart förbättrats sett till hela mandatperioden. Sett till helheten anser vi att stadens invånare har en hög servicenivå.

Det finns också risker, osäkerhetsfaktorer och utmaningar, t.ex. bolagiseringen av fastigheterna som hyrs av välfärdsområdet och kommande hyresavtal, som i skrivande stund är okända. Integrationen av nyanlända finländare är en utmaning som involverar alla stadens sektorer. Stadens befolkning och skatteunderlag minskar vilket är en stor risk med nuvarande investeringsplaner och ökad skuldsättning. Verksamheten är sårbar då personaldimensioneringen är tunn på ett flertal ställen. Alla dessa risker framgår av verksamhetsberättelsen, bokslutet och personalrapporten 2024. Reparationsskulden på fastigheter, vattenledningsnät och trafikleder har däremot inte dokumenterats så att revisionsnämnden och i sista hand stadsfullmäktige kan ta ställning till den.

Vi rekommenderar att försäljningsvinster och förluster av engångsnatur budgeteras och redovisas under en separat resultatenhet under stadsstyrelsen.

Bokslutet 2024 ger som helhet en korrekt bild av hur kommunens verksamhet har utvecklats under året. Vi förordar att bokslutet och verksamhetsberättelsen 2024 godkänns och att de redovisningsskyldiga organen och tjänsteinnehavarna beviljas ansvarsfrihet.

Kristinestad den 7 maj 2025

Kaj Kärr
ordförande

Tapani Rentola
vice ordförande

Veronica Walgren
ersättare

Birgitta Björnes
medlem